

NOVINKY Z ČECH.

Převodní informace od zpravodaje "Pok. Záp."

V Praze 11. května.

Stará Evropa ve znamení hladu. Delegace U snědeného parlamentu. Přítomnost českých poslanců. Státoprávní výbory v českých údržbách a nově. Komu patří? Národ. divadlo? Druhé české divadlo je tajnost. Slavnost Palackého. Pomník Husův. Stav. by. Droboty.

Stará Evropa ve znamení hladu. Zlé doby jdou na starý svět. Válka americko-španělská, z níž tolik výtěžku zůstala matka vzdělaného světa čekala, přinesla jí — bídu. Dnes bují ve Španělsku hotová revoluce z bídy a hladu, táž zuří v Itálii a bohužel i v našem českém sousedství. V Německu militarismus přivede hnedle stát na mizinu, v Rusku hrozí zatím malý hlad a v Rakousku to jde šmahem s kopce. Kdy tedy zmoudří lid osvícené Evropy, kdy zejména ale lid v Rakousku? Nedávno ještě čtli jsme i v českých listech v Praze vycházejících, jakousi ironii, že Unie americká nemá stálého vojska a to prý jí může ve válce uskočiti. Nu a náš militarismus? Ještě není války a už nás zabíjí. Ve Španělích pak válka je a .... militarismus ubíjí je dvojnásob. Zahodíte blázní ty kordy a flintičky a ta sta milionů za ně věnujte na bídu — oče, že šmahem bude líp! A dojde-li k válce, nadšení zrodí miliony v minutách! Takto hyneme a zhyne znenáhla hladem. Proto stará Evropa, memento mori!

Delegace. Nikdy z předloh vyrovnacích nebyl dojem tak tísnivý, nikdy sklíčenost tak velká, jako tentokrát. Žádá se v nich mimo řádný dodatečný úvěr 30 milionů zlatých za léta 1897 a 1898. Tyto peníze nepovolují se pro budoucnost, nýbrž za minulost, jsou skutečně již vydány. Nač? Sude: Na výstavbu telefonu přes Budějovice, Soběslav, Tábor do Prahy nemohlo býti vydáno 50 tisíc zlatých, jelikož následkem zlosynného řádění obstrukce investiční výdaje nebyly schváleny, ale vláda rakouská mohla vydati z aktiv 10 milionů na branný mimořádný úvěr! Mimo to porovnejme: Válečná náhrada, kterou poražené Řecko platí Turecku, činí rakouským zlatých 46 milionů, ale Rakousko, které přece nebylo súčasťně ve válce řecko-turecké, musí věnovati na náklad výpravy krétské přes 38 milionů! Tyto ukázky stačí k vyličení situace v delegacích. V těch i jinak je zvláště Čechům trudno. V příčině rakousko-uherského vyrovnání jsou předlohy tak, jak se dostaly do rukou poslanců naprosto nepřijatelné a musí být vráceny. Poslanci řídi se musí zásadou: Stejná práva pro nás i Uhry. V této záležitosti delegace půjde s lidem. Za garantované ústupky národní a politické pro spravedlivé vyrovnání s Uhry budou poslanci hlasovati. V otázce zvýšení dopravní daně tarif pro dopravu krátkou musí být snížen, proti tomu pak na dopravu delší musí býti zaveden spravedlivý tarif kilometrový, progresivní, jehož výtěžek by byl povinen stát dáti zase na dopravu krátkou. Zvýšení daně z cukru, piva a lihu nelze přijati. Zvýšení daně z cukru mělo by pro naše rolnictvo smutné následky. Nejspíše ještě, nežli z piva, by bylo lze zvýšiti daň z cukru. Potřebuje-li státní správa následkem zvýšených potřeb státních nová a nové zdroje příjmů, at' je hledá u velkokapitálu, stále se vzmahajícího a nikoli v upadajících a hospodářsky slabnoucích vrstvách drobných existencí. Čím kdo více má, tím větší vyžaduje od státu ochrany a proto také tím více na jeho potřebě jest povinen přispívati. V oboru politiky zahraniční rovněž mlhavo. V Německu v trůní řeči nebylo o trojspoiku ani muk! Če-

k se, co na to Rakousko? Však i jinak. Na Krétě Rakousko jak viděti prohrálo — aspoň finančně hodně. V Bulharsku prohrálo docela a v Srbsku skoro. Němec mlčí, Itálie je ve psí a — Rus se směje. Špatně tohle jsou vyhlídky. Co teď? A to vše je v jubilejním roce. Pravý to rok jubilejní. Bouře doma, skoro revolva mimo hranice neklid, bída, neúspěch. Co svedou delegace? Zahřní věci na kloub? I toto! Schválí, co se předloží, nějaké mazáněko na ukonejšení a rozejdou se. Ale choroba se nevyhlídí — ona pokročí. Smutné to delegace!

U snědeného parlamentu. Tak a nejinak lze nazvat kapitulu o dokončené říšské radě. Neboť co dokázala? Nic a zase nic. Ale jedno přeč, řvala, rvala se a brala diety. Na konec pak, aby dovršila své dílo, když už diety brát nemohla, nýbrž měla být pro zasedání delegace aspoň odročena, říšská, ta impotentní rada odhlasovala ne odročení, ale terminus novus, odložení říšské rady, čili český a po prostu řečeno: říšská rada, protože jsou súčasťně delegace, nebude zasedat, ale poslanci budou brát diety. Na živelní pohromy nedošlo, o bídě v lidu se nehlasovalo, ale o distich pro poslance ano! A ty diety a to odložení zasedání dělá jen maličkost asi 200,000 zl. Říšská rada přijde dohromady zas až po svato-dušních svátcích. A co potom? Inu zas nic. Diety — to bude činnost. Není to škoda peněz? Pak bude jubileum této práce. Kdy začne opravdová? Rozhodne to zvolení či nezvolení nějakého jazykového výboru? Pšali jsme už dávno, že ne — A dnes se to teprv všeobecně potvrzuje. Nuž co bude? Thun má heslo: Miha přede mnou, miha za mnou. A dle toho píší i listy, že situace je mihavá a nedá se nic předpovědět. My ale přeč předpovídáme: Miha bude konečně přeč pryč, ale s ní odplove i — Thun. Neboť v levo jde už hodně a nejde to. Naší už jsou biti, že stále mlčí. Odbočí-li Thun ještě víc v levo, bude tam, jak už jsme to psali, celý a pak vystřídá úkol levice pravice a bude nový boj. Pád a po pádu nové ministerstvo a vše od repetice. Ale konec? I ten nastane. Jen škoda, že už nemáme Havličků, Sladkovských, Baráků, Grégrů! Byl by dřív. Rozumíte?

Přítomnost českých poslanců je pramála. Pšali jsme o tom první. A dnes žaluje se na to všeobecně. Ze 60 poslanců ani polovice nechodí do parlamentu. Ten lékař, ten má proces, ten hospodáří. Inu dobrá, dělejte své, opakujeme, ale vzdejte se mandátu. Nic platno. V době tak důležité jako teď, musí být volák u praporu, na nějž před voličstvem pšihal. Pak to zas půjde s nadšením. Ale i v lidu musí býti náprava. Jsme samá rada, samé heslo, resoluce, ale — skutek utek. Začneme my, neposlanci. Budme pilní v sledování politiky, interpellujeme poslance za všecko, probuzujeme, u-vědomujeme, čechisujeme a slovansujeme hospodářsky i obchodně, bojkotujeme nepřítelce, pronásledujeme cizotu, budme Čechy slovy i skutkem! A pak to půjde. Tož ruce k dílu. A kdo nechce — vyvrzme ho.

Státoprávní výbory v českých městech tvoří se právě a ustavují, je to nová radikální organizace, pokračování to námi ohlášeného odštěpení radikálů od Mladočechů. Podá-li se tato organizace, která má cílem boj za uskutečnění státního práva za každou cenu, pak bude to silná opposice straně nyní politiku řídicí, která po nezdaru opětém a opětém a po zpodřelém kýmácení se ve vleku vládním mohla by časem býti skutečně smetena. Lid v Čechách dnes už hlasitě reptá. Ta stálá miha, z Vídně ohlašovaná, to stále mlčení

k tomu, kterak vlády víc a více lnou k Němcům a jim ustupují, ty stále obrovské náklady na militarismus a na rakousko-německou centralisaci, ty věčné ohledy v pravo v levo na spojence, nesnesitelné zvyšování daní, nic nedělání pro země, utlačování malého muže, omezování svobody národní, osobní, slova i tisku, při tom pohodlnost poslanců a jejich nerozhodnost — to vše už bouří krev. A v tomto věru vášni, nenastane-li brzo mezi poslanci obrat, snad mnohý dosavadní mandát utone. Situace je zlá.

Drahota v Čechách, hrozná, obrovská, nespokojenosti sílí. Na podzim stála zde pšenice 11 zlat. Letos v dubnu, v den vypuknutí války americko-španělské, znamenána už jarka za 13 zlatých 60 kr., žito za 9 zlatých 38 krejcarů a nyní stoupla dokonce pšenice na 15 zlatých 75 krejcarů, žito na 10 zlatých 10 krejcarů! Tím stoupla cena mouky. V Praze stojí kilo mouky bílé 24 kr.! Chléb zdražil se o 3—5 kr., brambory staré váží se na váze a stojí kilo 4 kr.!! (k tomu nechutných bramborů), kilo hovězího masa 64—68 kr. .... Jak za této drahoty, kdy ani bramborů už nelze se najísti — možno býti chudně živi.... Naši politikové soudili, že snad by se odpomohlo bídění snížením cel na obilí. Ale věc má háček. Tím súčasťně otevře se brána cizím plodinám a domácí produkce se zabije a proto přeč by bursovní špekulace ceny nesnížila. Jak tedy pomoci? — Inu, konec války pomůže trochu, ale ještě více by pomohlo konec vojáčekování u nás, aneb aspoň jeho omezení. Z milionů tím získaných by se bída jistě umenšila. Tož delegace, právě zasedáte, tužte se....

Komu patří Národní divadlo? — Tuhle otázku ondy veřejně přetřásali pokrokáři Dr. Herben, Koerner a socialisti a došli k pěknému závěrku. Národní divadlo patří všem vrstvám národa, tedy i těm internacionálním a židům, kteří až po dnes po něm pivali. Tak vidíš, národe, svými mozoly a penězi z národního nadšení vystavěl jsi si svou národní kapličku a snesl v ní všecko své české národní umění! A když jsi vlastenecké dílo dokončil, nuž teď otevři kapličku a pusť do ní uslintané německo-židovsko-sociální prskavce, kteří po všem českém plijí... Nu, na štěstí národ není celý složen ze Šubrtů a schůze pokrokářsko-internacionální brány divadla ještě neotevě. Ale vidět, jak chut' socinkům roste a — jak šťastně rozřešil problém pan feditel Šubrt, otevřev divadlo Národní internacionále!

Druhé české divadlo bu le bezpochyby — tajné.... Naše roztomilé družstvo Národ. divadla jde z chyby do chyby. Otázka o zřízení druhého českého divadla v Praze sic interessuje kruhy nejširší a až dojde k jeho uskutečnění, budou také tyto nejširší kruhy činnosti, hlavně k placení zvány, ale — porady o zřízení podniku dějí se tajně, při zavřených dveřích. Ani žurnalisté tam nesmějí — za to ale tam králují pan Schick, chefredaktor aus "Politik".... Zas kus české práce a kus našeho seběvědomého života! Národ divadlo miliony zbuodoval, ale správu jeho vedou už od pradávna lidičky neschopní, kteří kdysi nějakou starou desítku na divadlo dali a tím se stali členy družstva. Dnes nový mezi ně nesmí. Valná hromada i schůze družstva se konají při zavřených dveřích....

Slavnost Palackého v Praze, konaná v červnu ve dnech stých narozrození Palackého (14. června 1898) bude obrovská, všeslovan-ská. Celé Čechy, Morava, Slezsko budou zastoupeny ze všech cípů a krajů, všichni národové slovanští v Rakousku i mimo Ra-

Devět vyléčení z desíti. Devět z desíti případů obyčejných neduhů pochodí z nečistoty krve a z toho pocházejího porušení životních útrojů. Krev čistící prostředek neduh tento vyléčí.

Dra. Petra Hoboko::: Jest povčivý lék z kořenek a bylin, který neklauně krev čistí a obohacuje a celou soustavu tělesní sílí. Jest přes 100 let v užívání — dosti dlouho, aby více než dostatečně svoji hodnotu dokázal.

Nelze ho obdržeti u lékárníků. Prodává se pouze místními jednateli v malém. K ochraně obyčejstva a vyrábitele každá láhev má na obalu registrované číslo. Kupující měl by přihlédnout, zdali nebylo vyškrabáno nebo jinak změněno. Pšete na

Dr. PETER FAHRNEY, 112—114 S. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

kouska čile se do Prahy chystají. Bude to zas nadšení, sbratření! Kěz trvá! — Uvidíme a stiskneme též rodáky své zaoceánské? Ani o tom nepochybujeme.

Husův pomník v Praze — ještě není. — Místo není dosud definitivně určeno, ač zdá se, že bude postaven nejspíš na Staroměstském náměstí, vzdor klerikální agitaci. Některé kruhy české navrhovaly, aby z peněz na pomník sebraných byl zřizen Husův fond, jiní zas Husův dům pro chudé studenty.... Však návrhy ty padly. Husův fond už zřizen je a Čechové Husův pomník mít musí. At' hlásá a připomíná nám nepod-dajnost velkého muženníka — potřebujeme však povzbuzení jako soli.

Stávkový. K všeobecné tísni druží se námi dávno ohlášené stávky. Kde větší město, všude jsou. Bída nad bídu. A bude líp? Zdá se, že spíš bude hůř. Cena potravin stále stoupá, ceny peněz ubývá, rovnováha nikde a proto stálý neklid a bouře ustavičné na obzoru.

Droboty. Jubilejní rok 1898. nápadně se podobá roku 1848. V Čechách drahota, neklid, nespokojenost, stávky — za hranicemi hlad, vzpoury a revoluce, na moři válka.... Bohpomozí, jak to skončí?

— Květen začal u nás, krásnými, horkými dny. Byla vedra jako v létě. Ale náhle se ochladilo a rozdeštilo. Nyní přišel už čtvrtý či pátý den. Mistry byly zlé bouře, na Rakovnicku a na Královické kruhobiti zničilo všecku úrodu.... Pěkně to vyhlídky pro ubohý, český, tak těžce zkoušený lid. — Pozdrav! — tny.

S jarem. Zmocní se člověka obyčejně slabost zmalátnělost a stálá unavenost, ospalost, nechuť k práci, ztráta síly tělesní i duševní. To se jmenuje jarní nemoc. Krev potřebuje důkladného vyčištění.

Severův Krvečistitel stojí v čele všech léků pro výtečný účinek svůj na vyčištění a seslání krve. Pan Jan Karloš z Forest City, Pa., píše: Před krátkým časem jsem vlastní z hnisavou ránou na noze: nepomohli jí ani lékaři v staré vlasti. Pšal jsem vám o radu co mám s tím dělati a učinil jsem jak jste mně poradil. Severův Krvečistitel a masť na rány a bolesti jí bez dalších doktor-ských účtů dočista pomohly.

Severův Krvečistitel účinkuje všude, kde nečistá krev je příčinou vyrážek, bouří, vředů, hnisů, krtic, nežádnosti a tělesné slabosti, jakož i v chorobách pohlavních. Láhev \$1 00.

Mnohý člověk trpí bolestí a říká, že mu nic nepomůže. Kdo zkoušil Severův Olej sv. Gottharda ví, že ten každou bolest zažene hned. Cena 50c.

W. F. Severa, český lékárník, CEDAR RAPIDS, IOWA. T. H.

Varhany do pokoje při velké srážce. Abychom rychle snížili zásohy, nabízíme neslžené vřby. Pěkné varhany, prodáváno dříve po \$75, nyní po \$47.50. Používané varhany od \$15 vzhůru. Neopoměňte si dopisati o katalog hned. Světová pověst tohoto obrodu jest zárukou jakosti Lyon & Healy varhan. Adresujte: Lyons & Healy, 231 Webster Ave. and Adams St., Chicago, Ill.

Adresář spolků Česko-Slov. Dělnické Podpor. Jednoty pro severozápadní státy: Minnesota, Iowa, Wisconsin, Nebraska a obě Dakoty.

Hlavní Jednota v Montgomery, Minn. odbývá své schůze každou 1. sobotu v měsíci v síni E. V. Staška o 8. h. večer. Velkopředseda V. J. Factor. Velkokotelník Fr. Mixa. Velkokotelník Jos. E. Sokol. Velkopokladník Jos. Maruška.

Č. I. v Montgomery, Minn. odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci v síni pana J. Peroutky. Předseda Fr. K. Staněk. Tajemník Fr. Mixa. Účetník Jos. E. Sokol. Pokladník Tomáš Havel.

Čís II. Mladočech v Le Sueur Center, Minnesota. odbývá své schůze každou 2. neděli v měsíci tajemník V. Štěpán, Lexington, Minn., účetník Vac. Kravak, pokladník Jak. Peroutka.

Č. III. v St. Paul, Minn. odbývá své schůze každou 3. středu v měsíci Předseda Jan Bednář; tajemník F. J. Pavlečka, 657 Canton St.; účetník Fr. Běška, 304 Colborn st., St. Paul, Minn.

Č. IV. v Minneapolis odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci v síni E. 221 Washington Hall, Cedar So. ave. Předseda Fr. Jindra, taj. Jan Steinbauer 252 15 Ave. So. Minneapolis, Minn.

Č. V. v Nové Praze, Minn. odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Vojta Chalupský, taj. F. J. Novotný, účetník Jan Jelínek, pokladník Jakub Svodná. New Prague, Minn.

Komenský, č. VI. v Hayward, Minnesota. odbývá své schůze 1. neděli v měsíci. Předs. Matěj Beneš, místopředseda Fr. Svejkoský, dozorce Vac. Vaněk, taj. Vojt. Pácovský, Glenville, Minn. Účetník J. Plevka, pokladník Jos. Šoufár.

Karel Velký, č. VII. v Nové Třeboni, v Minnesotě. odbývá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Jan Klein, pokladník František Turček, účetník Jan Filipek, tajemník J. Jindra Kikeney, Le Sueur Co., Minn.

Č. VIII. Rovnost Owatona, Minn. odbývá své schůze každou 1. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S. Předseda Josef A. Stránský, tajemník V. Martinek v Owatona, Minn., účetník Frank Kašpar, pokladník A. Horák.

Č. IX. Česká Koruna, zlatých dolů, v Pine City, Minnesota. Předseda Anton Pávek, místopředseda Jan W. Lovčik, tajemník Jos. Bartoš, b. 32 Beroun Min., účetník Leopold Haberman, pokladník Frant. Pávek.

Č. X. Českoslovan, v Olivia, Minn. Předseda Josef Lepiška, místopředseda Mat. Potěčka, tajemník Frant. W. Kvěch, box 27 Olivia, Minn., účetník Bedřich Roček, pokladník Václav W. Plovyhart.

FR. CUBA ...ČESKÝ PŘÁVNÍK... VE SCHUYLER - NEBR.

Vede právní pře při všech soudech v kterékoli části státu a poslouží právní radou ve všech případech. Pečnje bedlivě a osobně o všechny záležitosti mu svěřené.

REFERENCE: Bankovní dům F. Foldy. Adresujte: Fr. Cuba, Schuyler, Neb.

NOVÁ... UNION... zvýšená okružní dráha

Jest nyní otevřena. JEDE PO VAN BUREN UL. PŘÍMO PŘED Chicago, Rock Island & Pacific stations.

Čestující, kteří do Chicago přijedou, mohou po zvýšené dráze dosáhnouti kterékoli části města, aneb za poplatek se navštíviti kterékoli obchod v středu města. Vlaky zastavují na Rock Island stanic každou minutu. Výhledu tuto může skfati pouze "Great Rock Island dráha".

Zašlete žemotný listek a obdržíte poštou perspektivní obraz Chicago v 5 barvách, jenž znázorňuje vše, co si o Chicago a zvýšené dráze přejete věděti. Mapu tuto měli byste mít at' žijete jinde, čechte-li město navštíviti, přiďte-li v Chicago. Dopšete na JOHN SHERSTIAN, G. P. A., Chicago, Ill.

Varhany do pokoje při velké srážce. Abychom rychle snížili zásohy, nabízíme neslžené vřby. Pěkné varhany, prodáváno dříve po \$75, nyní po \$47.50. Používané varhany od \$15 vzhůru. Neopoměňte si dopisati o katalog hned. Světová pověst tohoto obrodu jest zárukou jakosti Lyon & Healy varhan. Adresujte: Lyons & Healy, 231 Webster Ave. and Adams St., Chicago, Ill.